

Depremde Toplum Temelli Sosyal Hizmet Çalışması

Bilge ABUKAN¹

Fatih KURŞUN²

GİRİŞ

Toplum temelli sosyal hizmet çalışmalarına ilişkin ilk uygulamalar 1800'lerin sonlarında başlamıştır. Bu kapsamda ilk çalışmalar, göç eden insanlar ve yoksullar için koordine edilen hizmetleri içermektedir (Minkler vd., 2012; Pray, 2003). Diğer yandan toplum temelli sosyal hizmet kavramının ortaya çıkmasına etki eden birkaç kilometre taşı tanımlanabilir. Bu gelişmeler temelde örgütsel dayanışmaya dayanmaktadır. (1) Afrika kökenli Amerikalıların, hızla kaybolmaya başlayan yeni kazanılmış hakları kurtarma çabaları, (2) Tarım devrimi olarak başlayan ve çok sektörlü bir koalisyon ve büyük bir siyasi güce dönüşen Popülist hareketler ve (3) 1930'lar ve 1940'larda gerçekleşen işçi hareketleri bu kapsamda sıralanabilir. Bu hareketler toplumsal hareketin ve değişimi sağlamak için çatışma kullanımının önemini farkedilmesinde etkili olmuştur (Garvin ve Cox, 2001).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, bilge.abukan@omu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-6690-9351

² Sosyal Hizmet Uzmanı/Doktora Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Hizmet AD., Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk İzlem Merkezi, shufatihkursun@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-0165-1935

çalışmaların gerçekleştirilmesi ve bunun bir sosyal politika olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bunun için de sahada devletin görünmez eli olarak sosyal hizmet uzmanlarının bu kapsamdaki mesleki rol ve sorumluluklarının yasal düzenlemeler ile tanımlanması önemlidir.

KAYNAKLAR

- Banerjee, M. M., Gillespie, D. F. (1994). Linking disaster preparedness and organizational response effectiveness. *Journal Of Community Practice*, 1(3), 129-142.
- Bozkurt, V. (2023). Deprem toplumsal boyutu. *Avrasya Dosyası*, 14(1), 77-99.
- Brennan, M. A., Walzer, N., Phillips, R., Hales, B. D. (2022). Creating Caring Communities to Overcome Times of Crisis. In *Community Development for Times of Crisis* (Pp. 1-16). Routledge.
- Brueggemann, W. G. (2014). *The Practice of Macro Social Work*. England: Cengage Learning.
- Butterfoss, F. D., Kegler, M. C. (2002). Toward a comprehensive understanding of community coalitions. *Emerging Theories in Health Promotion Practice and Research*, 157-193.
- Cox, E. O. (2001). Community practice issues in the 21st century: Questions and challenges for empowerment-oriented practitioners. *Journal of Community Practice*, 9(1), 37-55.
- Dodds, S., Nuehring, E. (1996). A primer for social work research on disaster. *Journal of Social Service Research*, 22(1-2), 27-56.
- Flint, C. G., Stevenson, J. (2010). Building community disaster preparedness with volunteers: Community emergency response teams in illinois. *Natural Hazards Review*, 11(3), 118-124.
- Flint, C., Brennan, M. (2006). Community emergency response teams: From disaster responders to community builders. *Rural Realities*, 1(3).
- Gamble, D. N., Weil, M. (2009). *Community Practice Skills: Local To Global Perspectives*. Columbia University Press.
- Garvin, C. D., & Cox, F. M. (2001). A history of community organizing since the Civil War with special reference to oppressed communities. *Strategies of Community Intervention*, 65-100.
- Güreşçi, E. (2023). Kahramanmaraş depremi sonrası yeni bir tartışma konusu olarak deprem göçü. İçinde *Kahramanmaraş Merkezli Depremler Sonrası İçin Akademik Öneriler* (Ed. M.Öztürk, M.Kırca). Özgür Yayınları.
- Hardina, D. (2002). *Analytical Skills For Community Organization Practice*. Columbia University Press.
- Koç, M., Yalçın, S. (2023). Afetlerde krize müdahale: Kahramanmaraş depremi'nde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın çalışmaları. *Uluslararası Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 93-105.
- Michau, L. (2012). Community mobilization: Preventing partner violence by changing social norms. Expert group meeting on prevention of violence against women and girls, 17- 20 September 2012, Bangkok, Thailand, Erişim tarihi: 09.02.2017, http://raisingvoices.org/wpcontent/uploads/2013/03/downloads/resources/Community_mobilization.pdf
- Miley, K., O'Melia, M., Dubois, B. (1998). *Generalist Social Work Practice*. Needham Height. MA: Allyn Ve Bacon.
- Minkler, M., Wallerstein, N., Wilson, N. (2012). Improving health through community organization and community building. *Community Organizing and Community Building for Health and Welfare*, 37-58.
- Muhar, A., Raymond, C. M., Van Den Born, R. J., Bauer, N., Böck, K., Braitto, M., Van Riper, C. J. (2018). A model integrating social-cultural concepts of nature into frameworks of

- interaction between social and natural systems. *Journal of Environmental Planning and Management*, 61(5-6), 756-777.
- Pray, K. L. (2003). When is community organization social work practice?. *Journal of Community Practice*, 11(3), 91-101.
- Reisch, M. (2005). Radical community organizing. In *The Handbook Of Community Practice*. (Ed. M.Weil). 287-304. Sage Pub.
- Roberts, A. R. (2002). Assessment, crisis intervention, and trauma treatment: The integrative ACT intervention model. *Brief Treatment & Crisis Intervention*, 2(1).
- Rothman, J., Tropman, J. E. (1987). Models of community organization and macro practice perspectives: their mixing and phasing. *Strategies of Community Organization*, 4, 3-26.
- Staples, L. (2012). Community organizing for social justice: Grassroots groups for power. *Social Work with Groups*, 35(3), 287-296.
- Sutley, E. J. (2021). An approach for guiding the development and assessing the interdisciplinarity of new methodologies for community disaster resilience. *Risk Analysis*, 41(7), 1066-1071.
- Tan, N. T., Yuen, F. (2013). Social work, strengths perspective, and disaster management: Roles of social workers and models for intervention. *Journal of Social Work in Disability & Rehabilitation*, 12(1-2), 1-7.
- Tuncay, T. (2004). *Afetlerde Sosyal Hizmet: 1999 Yılı Marmara ve Bolu-Düzce Depremleri Sonrasında Gerçekleştirilen Sosyal Hizmet Uygulamaları*. Ankara: Özbay Ofset Matbaacılık.
- Warren, R. L. (1978). *The Community in America*. Washington: University Press of America.
- Weil, M., Gamble, D. N., Ohmer, M. L. (2005). Evolution, models, and the changing context of community practice. In *The Handbook Of Community Practice*. (Ed. M.Weil). 287-304. Sage Pub.117-149.
- Weil, M., Gamble, D. N., Macguire, E. (2009). Community practice skills workbook: Local to global perspectives. In *The Handbook Of Community Practice*. (Ed. M.Weil). 287-304. Sage Pub.
- Zakour, M. J. (1996). Disaster Research In Social Work. *Journal Of Social Service Research*, 22(1-2), 7-25.